

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

จิ้งจกหางหนาม

Hemidactylus frenatus Dumeril and Bibron, 1836

Spiny-tailed house gecko

จิ้งจกหางหนาม – *Hemidactylus frenatus* Dumeril and Bibron, 1836

ลักษณะ มีขนาดตัวเล็ก (จากปลายปากถึงรูก้น 60 มิลลิเมตร และหางยาว 70 มิลลิเมตร) ลำตัวยาว หัวแบนและค่อนข้างยาวแต่ส่วนหัวกว้างกว่าลำคอ หางยาวและแบนเล็กน้อย ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดอ่อนนุ่มปกคลุม ด้านหลังมีเกล็ดรูปร่างกลมและเรียบกับที่มีลักษณะเป็นตุ่มกระจายปะปนกัน เกล็ดด้านบนของหางเป็นตุ่มหนามและเรียงตัวต่อเนื่องกันเป็นแถวพาดขวางเป็นระยะจากโคนหางถึงปลายหาง เกล็ดใต้คางเล็กและเรียงตัวต่อเนื่องกัน เกล็ดที่หน้าอกและด้านท้องใหญ่และรูปร่างกลม แต่ขนาดแปรผัน เกล็ดใต้หางใหญ่

สีลำตัวแปรผันตามสภาพแวดล้อมของพื้นที่อาศัย อาจเป็นสีเทาหรือสีน้ำตาลเทา หรือสีน้ำตาลเหลืองหรือสีน้ำตาลดำ แต่สีและลวดลายที่พบส่วนมากเป็นสีน้ำตาลเทา บนหลังทางด้านข้างทั้งสองข้างมีทางสีเข้มพาดยาวจากด้านท้ายตาไปที่โคนหาง ขอบของทางสีเข้มนี้เป็นรอยหยัก บนหางมีจุดกลมใหญ่สีจางกระจายเป็นระยะตลอดความยาวของหาง ด้านท้องสีเหลืองหรือขาวอมเหลือง แผ่นหนังใต้นิวตินสีดำ ลูกจิ้งจกที่มีขนาดตัวเล็กมากมีสีลำตัวคล้ำหรือสีซีด และมีจุดเล็กสีขาวเรียงตัวต่อเนื่องเป็นแถวยาวอยู่ทางด้านข้างของลำตัว หางค่อนข้างออกสีส้มหรือเหลือง

ขาหน้าและขาหลังค่อนข้างสั้น นิวตินสั้นแต่ใหญ่ นิวตินด้านในสุดของขาหน้าและของขาหลังสั้นกว่านิวตินอื่น นิวตินนี้มีเล็บ ด้านใต้ของนิวตินมีแผ่นหนังแบนและบางเรียงตัวเป็นแถวหลายแถวพาดขวาง แผ่นหนังแถวแรกและแถวสุดท้ายเป็นแผ่นเดียวส่วนของแถวอื่นทุกแถวที่อยู่ตรงกลางเป็นแผ่นคู่

การแพร่กระจาย เกาะมาดากัสการ์ เกาะซีเชลล์ หมู่เกาะแมสคารีน จีน ญี่ปุ่น ภูฐาน อินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย อินโดนีเซีย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ เกาะนิวกินี ออสเตรเลีย เกาะซามัว ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชพบในป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง ป่าปลูก และบริเวณอาคารกับสิ่งปลูกสร้างของสถานีวิจัยฯ

พื้นที่อาศัย อยู่บนต้นไม้และตามอาคาร/สิ่งก่อสร้าง

นิสัย หลบซ่อนตัวในเวลากลางวันอยู่ในโพรงหรือในซอกของต้นไม้หรือตามซอกและรอยแยกของอาคาร/สิ่งก่อสร้างและออกหากินเวลากลางคืน แต่บางครั้งพบออกมาหากินเวลากลางวัน โดยเฉพาะตัวที่อาศัยอยู่ตามอาคารและสิ่งก่อสร้างของสถานีวิจัยฯ เมื่อถูกรบกวนจะวิ่งหนีอย่างรวดเร็วและมีนิสัยวิ่งหนีกับหยุดพักเป็นช่วง ปรับตัวอาศัยอยู่ในอาคารและบ้านพักของสถานีวิจัยฯ ได้ดี มีพฤติกรรมปล่อยหางหลุดจากตัว อาจพบหากินอยู่ตามพื้นที่มีวัชพืช หรือเกาะต้นไม้ระดับต่ำได้

สถานภาพ ไม่ได้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามเกณฑ์ของ Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราชมีประชากรในระดับชุมชน